

CARTA DOMINICAL

21 DE JULIOL DE 2019

RESSÒ DE LA PARAULA

Ecologia cristiana (III). Una mirada nova

En ecologia, com en la majoria dels assumptes de la vida, tot depèn de la mirada. Un empresari d'una immobiliària, en acostar-se a un paratge natural, espontàniament calcula el rendiment que podria treure d'aquell espai si fos seu; un pagès calcula la fertilitat de la terra; un científic biòleg s'interessa per la peculiaritat endèmica, la diversitat d'espècies, els ecosistemes; un geòleg descobreix les formacions rocoses i un arqueòleg fa el mateix en el seu camp; un artista o un poeta es deixen inspirar per la seva bellesa; i un polític pensa en els interessos, drets i obligacions, privats o públics del terreny... Són mirades diferents sobre un mateix objecte.

Els cristians, sense renunciar a les mirades pròpies de cadascun d'aquests personatges, saben quina és la seva mirada peculiar i irrenunciable. Saben a més que aquesta mirada és nova, quan és il·luminada pel Credo que recita o canta: "Crec en un Déu Pare, creador del cel i de la terra... i en Jesucrist salvador del món... i en l'Esperit donador de vida..."

Encara que sorprengui a més d'un, la fe en Déu creador, que compartim amb el Judaisme (segons els relats del llibre del Gènesi) produeix un primer efecte desconcertant: la desmitificació del cosmos. Moltes de les religions (i pràctiques espiritualistes), històricament i avui dia, nascudes de la sorpresa davant la bellesa i el poder de la natura, han arribat a divinitzar-la. En descobrir en ella forces i perfeccions que sobrepassen les capacitats humanes, decideixen respectar-les i aprofitar-les, bé apropiant-se-les o bé retent-los culte (als animals, al sol, a la terra, a l'aigua, al vent, etc.)

En el costat oposat trobem corrents molt ascètics que arriben a negar el valor del món natural (i el tractament científic, tècnic o cultural), per a arribar a ser molt "espirituals".

Corrents que de vegades han contagiats un cristianisme rigorista.

Doncs bé, la primera afirmació de la fe en Déu creador és que la naturalesa, amb tota la seva bellesa i perfecció, no és Déu: Ell l'ha creada i, si és bona i bella, es deu al fet que el mateix Creador ha deixat la seva petjada en l'obra creada. Més encara, l'ésser humà tampoc és Déu, sinó que també és criatura seva, com la naturalesa; però és més que la naturalesa: la bellesa i la perfecció humanes venen del fet de portar en si mateix "la imatge i semblança" de Déu, com ho demostren la seva llibertat, la seva necessitat i capacitat d'estimar, la seva intel·ligència, la seva facultat de crear, etc. En aquest sentit, la persona humana està entre Déu i la naturalesa, ocupa el centre de la creació i estima i serveix Déu creador relacionant-se amb tot el creat.

Aquest principi fonamental canvia radicalment la mirada i l'actitud ecològica. Permet valorar, admirar, respectar, gaudir i fins i tot estimar la naturalesa, i alhora entendre el sentit de la ciència i de la tècnica, del progrés, la cultura, el treball i en general el tracte humà amb el cosmos.

No es tracta d'ocupar un punt mig entre radicals ecologistes i antiecologistes. Políticament contraris, tots dos poden compartir a l'origen un mateix error: la visió tancada, materialista, centrada en els interessos del "jo" humà (individual o col·lectiu), que es fa "amo" autònom del món.

La mirada cristiana respon a un canvi de pla, a un saber-se situar davant Déu i davant el món, en un punt on fins i tot s'arriba a estimar el món en el mateix amor al ser més amable, Déu.

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat